

ЕФЕКТИВНА КОМУНІКАЦІЯ

Очікувані результати діяльності учнів:

- *Знання та розуміння:* називає основні принципи діалогу між соціальними групами в полікультурному суспільстві: принцип соціальної рівності та справедливості, принцип згуртованості, принцип соціального партнерства; моделює або вдосконалює процес спілкування з представниками інших культур; розуміє роль спілкування в житті людини й суспільства; пояснює терміни: *вербальна й невербальна комунікація*.
- *Установки і цінності:* формує переконання в тому, що подолати більшість проблем багатокультурного суспільства можливо тільки завдяки спільним зусиллям людини, держави, міжнародної спільноти.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ УРОКУ

Повідомлення теми та цілей уроку.

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ЗНАНЬ УЧНІВ

Виступ учнів

1. Учні демонструють кросворди, підготовлені удома, з ключовим словом «культура».
2. Учні виступають з презентаціями про найбільш визначні архітектурні пам'ятки «Сім чудес України».

III. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

Формування понять

Спілкування (комунікація) — процес обміну думками, почуттями, враженнями, загалом повідомленнями.

Вербальна комунікація — процес двостороннього мовного обміну інформацією. Мова — це сукупність слів і систем для їх

використання, загальних для людей одного і того самого мовного співтовариства.

Невербальна комунікація — обмін невербальними сигналами, які супроводжують мовні повідомлення. Зазвичай невербальні сигнали (засоби) однаково інтерпретуються в певній культурі або мовному співтоваристві.

До невербальних засобів спілкування належить міміка обличчя, пози, жести, рухи, а також так звана *парамова* — невербальне звучання повідомлень, манера передачі інформації.

Учитель розповідає про функції комунікації в житті людини, використовуючи таблицю.

Задоволення потреби спілкуванні	Усі люди — соціальні істоти. Ми маємо впотребу в інших людях, так само, як в їжі, воді, даху над головою. Двоє людей можуть годинами обговорювати різні дрібниці, про які з часом навіть не згадають. Вони просто задовольняли базову потребу в людському спілкуванні
Уточнення уявлення про себе	За допомогою комунікації ми дізнаємося, якими ми є та як люди реагують на нашу поведінку
Демонстрування поваги до іншого	Зустрівши знайому людину, ми говоримо: «Як справи?», «Що нового?», «Привіт» тощо. Тим самим ми показуємо, що вирізняємо цю людину серед інших, тобто демонструємо повагу. Якщо нічого не говорити — ризикуємо заслужити репутацію зверхньої і нетактовної людини
Розбудова стосунків	Через спілкування ми не тільки знайомимося з іншими людьми, але й, що більш важливо, встановлюємо стосунки, які можуть розвиватися і поглиблюватися або псуватися і заморожуватись
Обмін інформацією	Частину інформації ми отримуємо шляхом спостереження, читання, перегляду

	телевізора. Іншу частину — через пряме спілкування з людьми. Коли ми вирішуємо, що вдягнути або за кого голосувати на виборах, ми радімося з оточенням. У таких випадках відбувається обмін повідомленнями, що містить передавання й отримання інформації
Вплив на інших	Навряд чи знайдеться хоч один день, коли б ми не спробували вплинути на чиюсь поведінку — переконати друзів сходити на конкретний фільм, змусити чоловіка кинути палити або умовити викладача поставити вам кращу оцінку

Формування понять

Ефективна комунікація — це обмін повідомленнями, під час якої співрозмовники демонструють взаємну повагу, і той, хто слухає, сприймає з повідомлення саме те, що має на увазі мовець.

Соціальна комунікація (англ. *social communication*) — це обмін між людьми або іншими соціальними суб'єктами цілісними знаковими повідомленнями, у яких відображені інформація, знання, ідеї, емоції тощо. Цей обмін зумовлений низкою соціально значимих оцінок, конкретних ситуацій, комунікативних сфер і норм спілкування, притаманних суспільству.

Метод «Шкала думок»

· Чи погоджуєтесь ви з думкою Чарльза Кулі: «Соціальна комунікація — механізм, завдяки якому забезпечується існування та розвиток людських відносин, який включає всі розумові символи, засоби їх передавання у просторі та збереження у часі»? Відповідь обґрунтуйте.

Учитель. Із появою нового типу суспільства виникають нові способи соціальної комунікації, засновані на створенні нових інформаційних технологій, які конструюють віртуальну реальність. Процес віртуалізації суспільства сприяє появі

нових або видозміні наявних соціальних практик, що, у свою чергу, викликає реакцію на них з боку суспільства та особистості.

IV. ПІДСУМКИ УРОКУ

Метод «Відкритий мікрофон»

1. Яке значення має соціальна комунікація в суспільстві?
2. Які фактори впливають на місце людини в суспільстві?
3. Чи може людина сама змінити соціальне становище та переміститися з однієї сходинки соціальної драбини на іншу?

Практичне завдання

- Скласти синквейн з основними поняттями уроку.

V. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. На прикладі своїх батьків, дідусів і бабусь, знайомих покажіть, як змінилося їхнє соціальне становище. Із якими обставинами (здобуття освіти, переїздом з села до міста, зростанням або скороченням доходів) були пов'язані ці зміни?
2. Який канал соціальної мобільності ви вважаєте найбільш прийнятним для себе? Відповідь аргументуйте.